

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 5/2022 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual de data 7 d'abril de 2022 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 5/2022

ASSUMPTE: Queixa de la plataforma Sabadell lliure de corrupció per una entrevista a Manuel Bustos publicada al Diari de Sabadell. Consideren que és "ofensiva i difamatòria", que el diari no va publicar prou informació de context sobre el procés judicial en el qual l'excalcalde es veia immers i que no s'ha atès la seva petició de rèplica. Consideren que s'han vulnerat els punts 1, 2 i 3 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

El 17 de gener de 2022, el Consell de la Informació rep una queixa de la plataforma Sabadell lliure de corrupció per una entrevista a l'excalcalde de Sabadell, Manuel Bustos, publicada al Diari de Sabadell el cap de setmana del 18 i 19 de desembre de 2021, signada pel periodista Albert Acín. L'entrevista va sortir publicada pocs dies després que l'Audiència de Barcelona desestimés el darrer recurs de la defensa de Bustos i exigís la seva entrada a presó.

La Plataforma considera que l'entrevista és "ofensiva i difamatòria". Es queixa que el Diari de Sabadell no es va fer ressò dels arguments objectius de l'Audiència per enviar Bustos a presó, i que en canvi el dissabte següent va publicar l'entrevista només amb la versió de Bustos, amb el titular "Aniré tres anys a la presó per dues multes de trànsit, i res més". Per una banda, la Plataforma considera que el Diari va minimitzar el cas, del qual ells han exercit l'acusació popular, en centrar-se únicament en la retirada de les multes de trànsit (fet que havia motivat la condemna) i no donava tota la informació de context necessària sobre el procés judicial a Bustos, com una condemna prèvia i quatre judicis pendents. Per l'altra, considera que, en l'entrevista, l'excalcalde "tergiversa la veritat", adopta "una estratègia victimista" i "difama" la Plataforma.

Dos dies després de la publicació de l'entrevista, el 20 de desembre, la Plataforma va enviar un comunicat de rèplica al Diari de Sabadell, amb el títol "Puntualitzacions a l'entrevista del DS a l'excalcalde condemnat Manuel Bustos". Com que aquest no va ser publicat, el dia 28 de desembre la Plataforma va tornar a enviar la carta, aquest cop per burofax, advertint que, si no es publicava, emprendrien accions legals. En el moment de fer arribar la queixa al CIC, Diari de Sabadell no havia publicat el comunicat de rèplica. Per tot plegat, la Plataforma considera que el Diari de Sabadell ha incomplert tres punts del Codi Deontològic: l'1 (informar de manera acurada i precisa), el 2 (evitar perjudicis per informacions sense fonament) i el 3 (rectificar les informacions incorrectes).

AL·LEGACIONS

Diari de Sabadell ha fet arribar al CIC un escrit d'al·legacions. En primer lloc, esmenta que el Diari surt en paper tres dies a la setmana (dimarts, dijous i dissabte), però que la resta de dies manté una periodicitat a la seva pàgina web i en els seus butlletins electrònics. En aquest context, indiquen que la sentència definitiva es va fer pública el dijous 16 de desembre, i com que el diari ja estava imprès, van donar la notícia a través de la web. Aporten un enllaç a la publicació de la notícia ("L'excalcalde de Sabadell Manuel Bustos anirà a la presó: es ratifica la pena de tres anys") i un enllaç a una publicació de tres anys enrere on es donaven a conèixer les trucades que havien comportat la condemna. És per això, indiquen, que van considerar que dos dies després,

el dissabte -en què es tornava a publicar el diari en paper-, la notícia de l'ingrés ja era "antiga", de manera que van decidir obrir la portada i dedicar dues pàgines a l'entrevista amb Bustos. Una decisió que consideren "impecable" des del punt de vista periodístic i editorial, ja que era la primera vegada que Bustos parlava amb un mitjà des de que va esclatar el cas Mercuri. També asseguren que, des de 2018, any en què el Diari es va relançar gràcies a una nova propietat, han fet una exhaustiva cobertura de la implicació de Bustos en el cas Mercuri. En aquest sentit, l'escrit d'al·legacions incorpora enllaços i PDF d'articles publicats sobre el tema, com "Fiscalia i acusació demanen presó per a Bustos i Duran pel Cas Multes" o "Manuel Bustos, condemnat a tres anys de presó per la retirada de les multes". També inclouen un enllaç a una notícia del 17 de desembre amb el titular "Sabadell lliure de corrupció celebra que el jutge ratifiqui la pena de presó per a Manuel Bustos", on expliquen la reacció de la plataforma davant la sentència.

Pel que fa a l'escrit de rèplica de la Plataforma, els responsables del Diari indiquen que no van rebre l'escrit el 20 de desembre, sinó el dia 28 directament a través del burofax (del qual adjunten còpia). En cap cas, assenyalen, el text anava acompanyat d'una petició d'exercir el dret a rèplica, de manera que ho van considerar un article d'opinió més, com altres que ha enviat la Plataforma, que no van veure necessari publicar al considerar que no aportava res de nou ni rellevant. Per tot plegat, la direcció del diari considera "fermament" que no hi ha res a replicar, que en qualsevol cas no han rebut cap petició efectiva de rèplica i recorda que els afectats tenien dret a recórrer la via judicial per exercir aquest dret, cosa que no han fet.

Finalment, afegixen que l'actitud de la Plataforma amb els periodistes ha estat "sectària" i "ha fregat actituds totalitàries", tot arribant als insults personals i la desqualificació pública a les xarxes socials.

PONÈNCIA

En primer lloc, s'han de tenir en compte dues consideracions. La primera és la rellevància informativa que té la publicació de l'entrevista a Manuel Bustos en el context en què ho va fer el Diari de Sabadell, just després que es conegués la condemna en ferm a l'excalde i abans del seu ingrés a presó, i més tenint en compte el fet que Bustos portava temps sense parlar amb els mitjans de comunicació. Es tracta, doncs, d'un testimoni de rellevància periodística, ja que en aquesta entrevista l'excalde dona la seva versió sobre uns fets molt greus que han tingut un gran impacte en l'opinió pública. En segon lloc, cal tenir en compte que l'entrevista no és un gènere estrictament informatiu, sinó que en aquest cas té un caràcter interpretatiu, ja que busca l'opinió i el comentari de l'excalde sobre un fet d'actualitat com és la seva condemna.

A partir, d'aquí, el primer punt del codi deontològic que la Plataforma considera vulnerat és el número 1, que demana "informar de manera acurada i precisa" i acostar-se a la realitat dels esdeveniments "amb la màxima fidelitat possible". En aquest cas, cal assenyalar que, d'entrada, Diari de Sabadell deixa clar, tant al subtítol de portada com a l'entradeta, que aquesta entrevista es realitza perquè Bustos ha estat condemnat per retirar multes a familiars, de manera que en cap moment intenta eludir el tema. A més, l'entrevista no és, en cap cas, un "massatge": les preguntes són pertinents, rellevants i en cap cas intenten "maquillar" les accions de l'excalde, sinó que van dirigides a què aquest doni explicacions sobre els fets. En relació a les respostes de l'alcalde, a qui la Plataforma acusa de "mentir" i "fer-se la víctima", cal recordar que prèviament ja s'han publicat les resolucions judicials, de manera que l'entrevista es realitza perquè Bustos pugui donar les explicacions que consideri pertinents i per tant té dret a expressar les seves opinions, encara que la Plataforma no les comparteixi.

Pel que fa a la publicació dels motius objectius de l'Audiència per a la condemna, és cert que no apareixen mencionats en l'entrevista. És cert que, al tractar-se d'un mitjà

multimèdia, la informació va quedar reflectida al web el mateix dia que va sortir. Tot i això, caldria reflexionar sobre les implicacions que té el fet d'haver publicat una informació només en format web, ja que els lectors en paper no hi haurien tingut accés. En relació a la informació de context, és cert que l'entrevista només se centra en la sentència de les multes de trànsit, deixant de banda la resta de context relacionat amb el cas Mercuri. Tot i això, Diari de Sabadell té, a la seva pàgina web, un apartat íntegrament dedicat al cas Mercuri, on hi ha nombroses peces informatives i reportatges en profunditat sobre la qüestió, tot demostrant que fins a dia d'avui s'ha fet una àmplia cobertura. En aquest context, i tenint en compte el gran abast d'aquesta investigació judicial, es pot entendre que l'entrevista se centri en la qüestió de les multes, ja que és la de més rellevància periodística perquè és la que ha motivat l'ingrés de l'excalde a presó. Per tot plegat, es considera que Diari de Sabadell ha complert amb el precepte número 1 del Codi i ha informat de manera acurada i precisa.

El segon precepte del Codi que la Plataforma veu vulnerat és el número 2, "evitar perjudicis per informacions sense prou fonament". Al llarg de l'entrevista, Bustos menciona la Plataforma tres vegades, ja que ha estat l'acusació popular del cas que el portarà a la presó. La primera vegada diu: "Suposo que passaran un Nadal encantats. Ells sabran i allà la seva consciència. De fet, no puc dir això, perquè no en tenen, de consciència. El seu comportament indica que no són bones persones". La segona vegada, parlant de les escoltes telefòniques a la qual va ser sotmès, indica: "Qui aguanta tant temps d'escoltes? Ni els de Sabadell lliure de corrupció". I la tercera vegada, assenyala que "Malgrat que la Plataforma ho vulgui amagar, tinc un gran llegat a la ciutat". En tots els casos, es tracta d'uns judicis de valor que queden emparats dins de la llibertat d'expressió, ja que Bustos dona la seva opinió sobre la Plataforma, però no difon dades imprecises o errònies que puguin provocar-li un descrèdit. Per tant, es considera que Diari de Sabadell no ha incomplert el punt número 2 del Codi Deontològic. Finalment, la Plataforma considera que el Diari de Sabadell també ha incomplert el punt 3 del Codi, que implica "rectificar les informacions incorrectes" i "atendre el dret de rèplica quan aquest se sol·liciti en termes raonables". Pel que fa a les informacions incorrectes, amb el que s'ha pogut veure fins ara, ha quedat clar que no era el cas. El debat pot venir generat per la qüestió del dret a rèplica. Tot i que la Plataforma va enviar el 20 de desembre un comunicat "amb puntualitzacions" a l'entrevista, no ha quedat acreditat que demanés formalment el dret a rèplica, ja que el comunicat es podia haver interpretat com una nota de premsa o un article d'opinió que el Diari va decidir no publicar. I el mateix va passar el dia 28 de desembre amb el burofax, que tampoc contenia una petició explícita. Malgrat això, és cert que Bustos menciona directament la Plataforma en la seva entrevista, de manera que el Diari hauria d'haver permès a l'entitat expressar la seva opinió al respecte. No calia que fos necessàriament a través de la reproducció exacta del seu comunicat (ja que no s'havia demanat de forma explícita), sinó en la forma i espai que el Diari hagués considerat adequada. Per tot plegat, es considera que el Diari de Sabadell ha incomplert el punt 3 del Codi Deontològic en no haver atès el dret a rèplica.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

El Diari de Sabadell ha complert amb els punts 1 i 2 del Codi Deontològic, però ha incomplert el 3 per no haver atès el dret a rèplica de la Plataforma Sabadell lliure de corrupció en relació a l'entrevista amb Manuel Bustos.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 7 d'abril de 2022. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General